Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

51-mi Metai Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina - Price $1 2.8.1999 Nr. 30 (2638)

Lietuvos Šaulių S - gai - 80 metų. Nuotraukoje - šventiniam paradui išsirikiavę šaulės (Kaunas, 1999.06.26). Nuotrauka R. Eidukevičiaus

Latviai išsirinko naują prezidentę

Liepos 3 dieną davusi prezidentės priesaiką, naujoji Latvijos prezidentė Vaira Viķe - Freiberga gimė 1937 m. gruodžio 1 d. Rygoje. 1944 metais kartu su šeima atsirado Vokietijos pabėgėlių stovyklose. 1944 metais čia pradėjo lankyti latvių pabėgėlių stovyklos pradžios mokyklą, kurią baigė Maroke, Šiaurės Afrikoje.

1954 metais kartu su šeima atvyko į Kanadą. Čia būsimoji prezidentė dirbo banke, vakarais mokėsi korespondencinėje mokykloje. Būdama 17 metų ji baigė vidurinę mokyklą, o 1958 - 1965 metais studijavo Toronto ir Montrealio universitetuose humanitarinius mokslus, kuriuos baigė bakalaurės laipsniu. Psichologiją ir eksperimentinę psichologiją baigė daktarės laipsniu.

Vaira Vike - Freiberg dirbo įvairiose pareigose universitetuose, nuo 1979 metų - Montrealio universiteto profesorė, 1984 - 1989 metais - Kanados mokslų tarybos viceprezidentė.

Nuo 1998 metų gyvena Rygoje. Ištekėjo 1960 m. liepos 16 d. Vyras Imantis Freibergas - matematikos mokslų specialistas. Vaikai, sūnus Karlis Robertas, gimęs 1963 m., Kanados universitetuose baigė lingvistiką, įskaitant ir latvių kalbą, gyvena Kanadoje; dukra Indra Karolina gimė 1967 m., politinius mokslus studijavo McGill universitete Kanadoje. Dabar gyvena Rygoje.

Naujoji Latvijos prezidentė Vaira Viķe - Freiberga.

(Žinios iš 1999.07.09 „Australijas Latvietis" laidos)

B. Ž.

Lietuvos įvykių apžvalga

Ar pristigs išminties priimti racionalius sprendimus

Penktadienį (07.17) Valstybės gynimo tarybos posėdyje, į kurį atvyko ir atostogaujantis Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, svarstyta Vyriausybės rengiama sutartis su „Williams International" dėl „Mažeikių naftos" akcijų pardavimo bei valstybės biudžeto vykdymo.

Gandas, kad „Williams" ketina pasitraukti iš Lietuvos, privertė sunerimti ir valdančiąją partiją. Po Seime vykusio konservatorių vadovybės susitikimo su „Williams" atstovais pažymėta, kad, nors „Williams" neketina trauktis, tačiau yra problemų su Vyriausybe. Valstybės gynimo taryboje daręs pranešimą ūkio ministras Eugenijus Maldeikis teigė, kad derybos vyksta sėkmingai. Jis mano, kad anksčiau skelbtas terminas pasirašyti sutartį (liepos pabaiga ar rugpjūčio vidurys) nesikeis. (LA 7.20)

Kontrabandinis alkoholis nebebus naikinamas

Lietuvos ūkio ir aplinkosaugos specialistai nutarė nebenaikinti konfiskuoto kontrabandinio alkoholio, o panaudoti jį kitoms reikmėms. Išankstiniais skaičiavimais per metus Lietuvoje išpilama apie 400 tūkstančių tonų konfiskuoto kontrabandinio alkoholio. Šią savaitę turėtų būti nuspręsta, ar galima alkoholį naudoti gaminant kurą automobiliams.

Pasaulio žemaičių menas

Įspūdinguose grafų Oginskių rūmuose Plungėje liepos 17 dieną, šeštadienį, atidaryta trečioji Pasaulio žemaičių dailės paroda. Šiuose rūmuose muziejus veikia jau penkeri metai, sukaupta nemaža dailės kūrinių kolekcija - tapytojų J. Bagdono (JAV), Adomo Galdiko (JAV), Australijos ir Lietuvos žemaičių dailininkų dovanos. Nors Oginskių rūmų vidus karo metu buvo visiškai išdegęs, dabar jie yra gerai suremontuoti.

Dar šiemet litas gali patekti į valiutų krepšelį

Šių metų liepos 17 dienos „Lietuvos aide" Danguolė Bičkauskienė pagarsino savo interviu su Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininke Birute Visokavičiene. To interviu dalį pateikiame „Mūsų Pastogės" skaitytojams:

„D. B. *Aprimus gąsdinančioms kalboms apie lito nuvertėjimą atskiriant jį nuo dolerio ir susiejant su valiutų krepšeliu, pakalbėkime apie šį Lietuvos finansų žingsnį.*

B.V. *Lito susiejimas su valiutų krepšeliu būtų realus ir naudingas Lietuvos pinigų keitimo kurso režimas. Lietuvos bankas galėtų vykdyti pinigų politiką, naudingą mūsų ekonomikai. Tačiau centrinis bankas turi rūpintis, kad nacionalinė valiuta litas liktų stabilus. Alternatyvos nėra. Valiutų valdybos modelis, kai prisirišama prie vienos valiutos, nenaudingas ekonomikai. Galima teigti, jog lito pririšimas prie dolerio skatino tik importą. Dėl to dabar turime einamosios sąskaitos deficitą, t. y. importo gerokai daugiau negu eksporto. Kai buvo diegiamas šis valiutų valdybos modelis, infliacija buvo beveik 45%. Kainos per tą laiką didėjo, o dolerio vertė liko 4 Lt. Buvo labai pigu įvežti užsienio prekių, Lietuvoje parduodamų vis didesnėmis kainomis. Keisdamas litus į dolerius, verslininkas atiduodavo tik 4 Lt už dolerį. Tokia finansinė situacija naudinga eksportuotojui. Norint pagerinti eksporto realizavimo sąlygas vietiniams gamintojams. orientavimasis į valiutų krepšelį būtų labai teisingas žingsnis.*

Gal pagaliau pradedama suvokti ir Lietuvoje, kad aukštas savo valiutos kursas turi ir antrą negatyvią pusę. Visi pastebime, kad jei Australijos doleris pakyla, tuoj pradeda skųstis eksportuotojai. Žinoma, aukštas savo valiutos kursas labai naudingas keliautojams į užsienius. Gal todėl taip atkakliai iki šiol laikytasi tos US$1 - 4 Lt fikcijos, nes po užsienius daugiausiai keliauja kaip tik tie, kurie sprendžia tokius klausimus.

Byla

Lietuvos generalinė prokuratūra kelia baudžiamąją bylą Antanui Gudeliui, gyvenančiam Australijoje. Jis įtariamas 1941 metais liepos mėnesį Kupiškyje dalyvavęs sušaudant civilius Lietuvos gyventojus, tarp kurių buvo ir žydų. Apie Antaną Gudelį paprašyta žinių iš Australijos teisingumo ministerijos. Liepos 21 dienos „The Sydney Morning Herald" apie tai rašo su antrašte „Australas kaltinamas masinėmis žydų žudynėmis". Anot laikraščio, 87 metų A. Gudelis yra visai kurčias ir su pokalbininkais bendrauja su plunksma ir popieriumi.

Dr. A. Kabaila

1999.07.26

Naujienos trumpai

● Pradėjo sustoti keletą metų vis kilusios butų ir namų kainos Vilniuje. Naujuose miesto rajonuose didelių butų kainos nukrito apie porą tūkstančių JAV dolerių. Butų kainos stabilizavosi ir populiariame Vilniaus senamiestyje, kur užsieniečiai valdo mažiausiai 10% visų butų ir daugiau nei trečdalį visų komercinės paskirties pastatų. Kaip aiškina nekilnojamo turto agentūros, šiam reiškiniui turi įtakos bendra ekonomikos krizė, kurią savo ruožtu paveikė gili ekonomikos krizė Rusijoje.

● Prasidėjus vasaros atostogų metui, pagyvėjo lietuvių kelionės į užsienio ir tolimesnius užjūrio kurortus. Šiemet sumažės skaičius tų, kurie žada atostogauti namuose, sode arba kaime ir padaugės tų, kurie žada keliauti Palangon (pernai - kas ketvirtas, šiemet - kas trečias). Užsienyje pernai atostogavo 7.7% Lietuvos gyventojų, šiemet, pagal apklausą, šis skaičius pakils iki 8.2%. Pernai už bilietus užsienio atostogoms kelionių biurai surinko apie 200 mln. litų, šiemet ši suma turėtų šiek tiek padidėti. Antra tiek ar net daugiau yra išleidžiama pragyvenimui užsienio atostogų metu. Į šias sumas neįeina tos išlaidos (įskaitant kelionių bilietus), kurias padengia iškviečiantieji giminaičiai bei užsienio organizacijos.

● Balansas turizmo srityje tebėra Lietuvos naudai. Turizmo departamento duomenimis, pernai Lietuvą aplankė 4 300 000 užsieniečių, o į svečias šalis Lietuvos gyventojai buvo išvykę3 300 000 kartų. Užsienio turistas Lietuvoje per dieną vidutiniškai išleidžia 166 litus, bet Vilniuje - žymiai daugiau, 320 litų. Tačiau viešbučiuose apsistoja tik apie 10% užsienio svečių. Spėjama, kad turistai Lietuvos viešbučių vengia dėl to, kad juose, nežiūrint prastesnių patogumų, vyrauja aukštos "europietiškos kainos".

Trumpai iš visur

Naujai išrinktas Papua Naujosios Gvinėjos ministras pirmininkas Sir Mekere Morauta atsimetė nuo savo pirmtako Bill Skate susitarimo su Taivanu užmegzti formalius diplomatinius ryšius. Papua Naujoji Gvinėja vėl grįžo prie ankstesnės politikos, kuria pripažįstama "viena Kinija", t. y. Beidžingas. Taivano vyriausybė savo ruožtu paneigė, kad ji, kaip pripažinimo kainą, buvo žadėjusi finansiniai paremti Papua Naująją Gvinėją.

Indijai priklausančios Vakarų Bengalijos valstijos parlamentas vienbalsiai nusprendė pakeisti Kalkutos (Calcutta) vardą. Nuo rugpjūčio 1 d. oficialus šio didmiesčio vardas yra Kalkata. Bengalų dominuojamos valstijos parlamentas bando pašalinti anglų kolonializmo pėdsakus, tačiau kartu šalina ir Hindi kalbą, įstaigose įvesdamas oficialų bengalų kalbos vartojimą.

Taliban vyriausybė šiuo metu kontroliuoja 80% Afganistano teritorijos. Likusi dalis, apgyvendinta tadžikų, uzbekų ir hazarų, tebėra ištikima buvusiam prezidentui Burhanuddin Rabani. Taliban lyderiai koncentruoja kariuomenę į šiaurės rytus nuo Kabulo lemiamam smūgiui prieš Rabani pajėgas. Į Taliban eiles masiniai stoja savanoriai musulmonai iš kaimyninio Pakistano bei iš įvairių kitų arabų kraštų.

Kinijoje paplitusi Falun Gong sekta turėjo arti 100 milijonų narių, jų tarpe ir daug partiečių komunistų. Sekta įsikūrė tik 1992 metais. Jos dogmos jungia budizmo ir taoizmo principus, propaguoja gilų susikaupimą bei karinių mokšlų pobūdžio mankštą. Kinijos vyriausybė, išsigandusi sektos populiarumo, liepos 19 dieną pradėjo jos lyderių areštus, kas iššaukė masinius protestus liepos 21 dieną, daugiau kaip trisdešimtyje didelių miestų; liepos 22 dieną sekta buvo visiškai uždrausta, suimta virš 5000 jos narių, masinė propaganda nukreipta prieš sektos įkūrėją, prieš kurį laiką apsigyvenusį JAV,

Nors ir siunčia vis didesnius karinius dalinius, Indonezija nepajėgia nuslopinti separatistų musulmonų sukilėlių šiaurinės Sumatros provincijoje Aceh. Įbauginti susidūrimų tarp kariuomenės ir sukilėlių, iš provincijos pabėgo apie 80 000 civilių gyventojų.

Pakistano vyriausybė, susitarusi su Indija, atšaukė savo karius bei remiamus sukilėlius iš jų užimtų kalnų pozicijų Indijai priklausančioje Kašmiro dalyje. Dalis sukilėlių atsisakė paklusti ir tebekovoja prieš Indijos kariuomenę. Šis susitarimas nėra populiarus Pakistano viduje. Opozicija surengė masinę demonstraciją Lahore mieste, kurios metu buvo protestuojama prieš sukilėlių atšaukimą iš Kašmiro. Abi valstybės turi branduolinius ginklus, taigi yra nuolatinė grėsmė, kad vyriausybė gali patekti į ektremistų rankas vienoje ar abiejose valstybėse.

Liepos 23 dieną nuo širdies priepuolio mirė 70 metų amžiaus Maroko karalius Hassan. Maroko karalius buvo pasižymėjęs kaip tarpininkas tarp Izraelio ir arabų valstybių. Maroko sostą paveldėjo jo sūnus Mohamedas VI., Į karaliaus Hassano laidotuves atvyko daug įžymių pasaulio žmonių, jų tarpe Bill Clinton, Jordano karalius Abdullah, Egipto ir Palestinos prezidentai bei Izraelio ministras pirmininkas Ehud Barak.

Kosovo srityje nuolat randamos naujos serbų pravestų žudynių vietos, pasitaiko ir albanų kerštо veiksmų. Liepos 24 dieną britų sektoriuje, nakčia pasigirdus šūviams, netrukus buvo rasta 14 nušautų serbų ūkininkų.

Paruošė **Vytautas Patašius**

Lietuvos šaulių sąjunga minėjo įkūrimo 80 - metį

LŠS - gos 80 - mečio iškilmingos rikiuotės metu Karo muziejaus sodelyje Kaune. **Nuotrauka R. Eidukevičiaus**

Lietuvos šaulių sąjunga - savanoriška visuomeninė, pilietinės savigynos, nepolitinė organizacija. Sąjunga yra sukarinta organizacija, integruota į Lietuvos gynybinę sitemą. Prieš 80 metų, birželio 27 dieną buvo įkurtas pirmas šaulių būrys Kaune, tad ši diena ir laikoma Šaulių sąjungos įkūrimo diena. Tarpukario Lietuvoje buvusi bene populiariausia organizacija šiemet mini gražią 80 metų sukaktį. Visą pavasarį vyko koncertai - šaulių saviveiklos kolektyvų apžiūros - konkursai. Šiai sukakčiai paminėti daug renginių buvo skirta birželio mėnesį: 18 d. mokslinė konferencija „Lietuvos šaulių sąjungai 80“ surengta Šiauliuose, „Aušros“ muziejuje, birželio 23 d. buvo atidaryta Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje, o birželio 26 d. į Kauną sugužėjo daugybė šaulių iš visų Lietuvos kampelių, jų svečių ir šiaip smalsautojų - Šaulių sąjunga šventė gražų jubiliejų.

Mokslinėje konferencijoje Šiauliuose buvo apžvelgta tiek kultūrinė, tiek gynybinė šaulių veikla per 80 metų. Pranešimus skaitė šauliai, muziejininkai, istorikai. Jie pateikė objektyvų organizacijos vaizdą prieškario Lietuvoje bei dešimties metų atkūrimo laikotarpiu. Konferencijoje dalyvavo LŠS vadas mjr. L. Bakaitis, Šaulių sąjungos išeivijoje vadas M. Abarius ir garbės vadas V. Mantautas, kiti šauliai iš užsienio bei Lietuvos. Taip pat buvo atidaryta paroda.

Birželio 23 d. ramiai ir jaukiai, susirinkus nedideliam būriui šaulių bei Kauno apskrities viešosios bibliotekos darbuotojams, buvo atidaryta paroda, skirta LŠS sukakčiai. Bibliotekos direktorius A. Saměnas sveikindamas šaulius pabrėžė, kad šia paroda bandoma visuomenei parodyti, ką Šaulių sąjunga veikė per pastaruosius 10 metų, išskirti organizacijos jaunėjimo tendencijas. Atidaryme dalyvavo LŠS vadas, išeivijos šaulių padalinių vadai. Parodos ekspoziciją komponavo bibliotekos darbuotoja Milda Mikšionytė.

Birželio 26 d. Šv. Mišiomis už gyvus ir mirusius šaulius Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčioje prasidėjo iškilmingas 80 - mečio minėjimas. Šv. Mišias aukojo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, giedojo Šaulių sąjungos centrinis vyrų choras „Perkūnas“. Per

Nukelta į 5 psl.

Norvegijos banko seifus iššlavė lietuviai

Švedijoje, prie pat Norvegijos sienos, sulaikyti penki lietuviai. Jie kaltinami apiplėšę banką Tromsėje (Norvegija).

Nusikaltėlius ginkluoti Švedijos policininkai sulaikė praėjus trims valandoms po banko apiplėšimo.

Pirmadienio rytą apie 9 val. 30 min. lietuviai užėjo į „Sparebanken Nor“ banko filialą Gratengeno gyvenvietėje (Šiaurės Tromsas). Banke tuo metu dirbo tik vienas žmogus.

Vienas atvykėlis apsimetė norįs išsikeisti dolerių, o kiti trys, užsimovę ant veidų vadinamąsias suomiškas kepures (megztos, tik su skylėmis akims), užpuolė banko darbuotoją.

Pagrasinę peiliu, plėšikai surišo norvegą lipnia juosta ir įstūmė jį į galinį banko kambarį.

Tuomet nusikaltėliai pagrobė visus banke rastus pinigus - apie 600 000 kronų (apie 303 000 litų).

Šių lietuvių Norvegijoje buvo ieškoma nuo liepos antrosios dienos, po to, kai jie apiplėšė kelis laivus ir vasarnamius Trionelage (Vidurio Norvegija).

Trys iš penkių nusikaltėlių šių metų pradžioje atvyko į Tanumo pabėgėlių centrą, esantį netoli Oslo, iš kur buvo persiųsti į pabėgėlių centrą Šiaurės Tromske, kur ir įvykdė nusikaltimą.

Policijos pareigūnų nuomone, kai kurie Norvegijoje besiprašantys prieglobsčio užsieniečiai yra nusikaltėliai.

Policijos inspektorius Tronheime Pero M. Marumos įsitikinimu, pastaruoju metu dažnai pasitaiko, kad nusikaltėliai iš Rytų Europos ir Rusijos apsimeta prieglobsčio prašytojais. Iš tikrųjų - tai organizuotų gaujų, kurios apiplėšinėja Norvegijos gyventojus, nariai.

„Tokie atvažiuoja į mūsų šalį tuščiomis, o išsiveža po penkis lagaminus“, - sakė policijos inspektorius.

Praėjusį sekmadienį Norvegijos sostinėje Osle sulaikyti keturi Lietuvos piliečiai, bandę į šalį įvežti narkotikų, kainuojančių kelis šimtus tūkstančių litų.

Visi keturi - klaipėdiečiai, jie uždaryti į kalėjimą. Norvegų pareigūnai pradėjo tyrimą.

Liepos 4 dieną du broliai lietuviai (38 ir 24 metų) su dviem 20 ir 30 metų Lietuvos rusėmis į Oslą keltu atplaukė iš Vokietijos uosto Kylio. Tikrindami baltą lietuvių visureigį “Nissan Terrano“ norvegų muitininkai aptiko 750 gramų heroino.

Sulaikę klaipėdiečius norvegų pareigūnai netrukus nustatė, kad tie patys asmenys maždaug prieš mėnesį jau buvo atvykę į Oslą tuo pačiu keltu. Tik tąsyk jie važiavo kitu automobiliu.

Įtariama, kad ir tada Lietuvos piliečiai vežė narkotikų, bet tąkart muitininkams jie nesukėlė jokių įtarimų.

Lietuvos policijai kai kurie iš sekmadienį Norvegijoje sulaikytųjų buvo žinomi jau anksčiau: kriminalistus domino jų ryšiai su Klaipėdos organizuotų nusikaltėlių gaujomis.

Lietuvos ambasados Norvegijoje darbuotojai pasakojo, kad pastaraisiais mėnesiais nusikalstančių lietuvių antplūdis į Norvegiją ypač didelis. Beveik kas savaitę sulaukiama skambučių iš policijos apie apsivogusius ar kitaip prasižengusius lietuvius.

Lietuviai jau ne kartą buvo minimi Norvegijos žiniasklaidoje šalia kitų užsieniečių, kurie apsivagia parduotuvėse.

Dažniausiai tokie asmenys vagia drabužius. Kai juos sulaiko policija, jie turi sumokėti baudą, kurios dydis priklauso nuo pavogtų daiktų vertės. Jei jie neturi pinigų grįžti namo, pigiausiu būdu būna išsiunčiami į Lietuvą.

Neseniai buvo sugauta lietuvių gauja, plėšianti automobilius ir vagianti radijo aparatūrą. Jiems buvo iškelta byla.

Lietuviai išplėštus radijo aparatus siuntė paštu į Lietuvą. Policijos prašymu visi siuntiniai iš vietovės, kurioje siautėjo gauja, į Lietuvą buvo atplėšiami ir tikrinami.

Lietuviai garsėja ir kaip cigarečių, spirito bei narkotikų kontrabandininkai.

Šiuo metu Norvegijoje kalinami vyras ir žmona, automobilio bake vežę į Norvegiją amfetamino miltelių ir tablečių.

Vyras nuteistas kalėti septynerius, o jo žmona - pusketvirtų metų. Šeima Lietuvoje turi vaiką.

Daina Bogdanienė
„Lietuvos rytas“

Benius Katauskas B. Comm., B.E. (Hons)

Praeitų metų gale Benius Katauskas baigė mokslus Australijos Nacionaliniame Universitete (ANU), Canberroje. Šių metų balandžio 22 dieną iškilmingose ceremonijose jam buvo įteikti net du diplomai: prieš pietus - Bachelor of Commerce, o po pietų - Bachelor of Engineering (Hons.). Šeimoje jauniausias, Benius nenusileido savo sesučių Kristinos ir Alinos pagirtiniems akdeminiams pasiekimams. Tėveliams ir močiutei didelis džiaugsmas, o kartu ir ilgesys išleidžiant į gyvenimą paskutinį savo įpėdinį.

Vienu metu siekiant dviejų diplomų, studijos buvo nepaprastai sunkios, tad po sėkmingų trečiųjų studijų metų Benius nutarė padaryti vienerių metų pertrauką ir su profesūros pritarimu išvyko pasidairyti po pasaulį. Būdamas geru sportininku, pirmuosius trejus savo atostogų mėnesius praleido slidinėdamas Kanados kalnuose. Aplankęs JAV, persikėlė į Europą - Graikiją, aplankė kitas Europos šalis. Mėnesį pabuvojo Lietuvoje, kur aplankė savo gimines, keliavo po kraštą.

Po metų, pasipildęs energijos išteklias, Benius grįžo į ANU. Tęsė studijas skindamas aukščiausius akademinius įvertinimus ir baigė „Systems Engineering" su Honours laispniu. Studijų nebaigus, Benius jau gavo darbo pasiūlymus finansų ir inžinerijos srityse - atsidarė jam platūs ateities vartai. Reikėjo apsvarstyti kurios specialybės keliu jam būtų geriausiai eiti. Pasirinko sistemų inžineriją, kuri pritaikyta šių dienų telekomunikacijos ir kompiuterių amžiui. Komercijos žinios talkins jam administracijoje. Darboviete pasirinko tarptautinės telekomunikacijos bendrovę "Alcatel", Sydnėjuje.

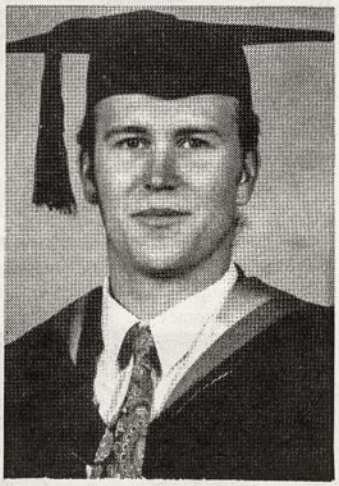

Benius Katauskas, B. Comm., BE (Hons).

Gimęs ir augęs Canberroje, Benius nuo pat mažens reiškėsi lietuvių bendruomenėje - skautuose, tautinių šokių grupėje, Canberros sporto klubo „Vilkas" valdyboje, o ypač krepšinio aikštėje. Gynė jis ne tik klubo „Vilkas", bet ir ANU universiteto spalvas. Eilę metų žaidė jis Australijos lietuvių krepšinio rinktinėje. Nors Benius mėgsta įvairias sporto šakas, arčiausias jam prie širdies lieka krepšinis ir sniego sportas. Atsikėlęs gyventi į Sydnėjų, tuoj įsijungė į „Kovo" krepšininkų eiles ir gina jų spalvas. Gyvenant pajūryje, atrodo, pamėgo ir bangų slidinėjimo sportą.

Lieka palinkėti Beniui gero vėjo ir sėkmės!

Anskis Reisgys

Sydnėjaus Lietuvių Klube

Liepos 10 d. į Klubo apvalymo talką susirinko gražus būrelis talkininkų, nors pirmininkas tikėjosi didesnio skaičiaus. Klubas lieka dėkingas M. Reisgienei, J. Lašaitienei, A. Gatehouse, V. Skirkienei, V. Kaye, P. Armonui, L. Petrulionytei, J. Zinkui, D. Šepokienei, L. Gaidžionienei, R. Kuckailiui. Turėjome ir visai jaunų talkininkų, kurie atėjo su savais seneliais ir dirbo išsijuosę - tai mūsų ateitis, mūsų augantis pakaitalas: Renata ir Darius Popenhagen, Danielius Šepokas. Iš Direktorių dalyvavo: R. Jurkūnas, K. Protas, A. Šepokas ir A. Lašaitis.

Malonu, kad mūsų Klubo vardas plinta ir be didelių reklamų. Atsiranda vis naujų klientų. Gavome užsakymą iš Australijos Muzikos Egzaminų Komisijos - mūsų Klube rugpiūčio 18 d. bus laikomi muzikos studentų egzaminai raštu.

Praėjusiame posėdyje matėsi Direktorių veiduose susirūpinimas. Buvo gauta 11 naujų narių pareiškimų, iš kuriu beveik visos ponios ir panelės. Mielosios ponios, ar kartais nesiruošete, kolkas užkulisyje, organizuotai perimti valdžią? Atrodo mums vyrams yra rimtas pavojus. Nejuokais turėsime pasitempti! Štai jau Lietuvių Dienų Rengimo Komitete matome vien moteris...

Būtų malonu matyti didesnį pagalbininkų skaičių, kurie sutiktų padirbėti, ypač prie baro, vienas kitą pavaduojant. Suinteresuotus prašome kreiptis į bent kurį budintį Direktorių, arba į Denį Bierį.

Ačiū tiems, kurie atsiliepė į mano prašymą „M.P." Nr. 26 nepamiršti ir nepalikti vienišą kun. Povilą Martuzą. Kai kurie net surado mane namuose, susirūpinę, jog negali susiskambinti su kunigu. Kun. Povilas, dar neatsigavęs po nesenai buvusios operacijos, vėl guli Sutherland ligoninėje, palata 46B. Po mano straipsnio „M.P." Nr. 26 gavau pylos iš SLMSG Draugijos ir žodžiu ir raštu. Visų pirma, rašydamas neturėjau omenyje SLMSG Draugiją. Manau, kad kunigas yra dvasios vadas, kurio tikslas ne tik atlaikyti šv. Mišias, bet ir suburti visus tautiečius kartu. Manau, kad negalioje esantį, tuo labiau vienišą kunigą, priklauso lankyti ne vien SLMSG Draugijai. Jei iš tikro užgavau SLMSG draugiją dar kartą atsiprašau. Aplankius man kun. Povilą 21 liepos ir užsiminus apie tai, jis prašė atsiprašyti ir jo vardu, kad neprisimenąs kada tos Draugijos Valdybos narės jį lankė.

Klube prakiuro stogas, reikės taisyti, Gali būti gana didelės išlaidos.

Naujas Direktorius Vincas Bakaitis pradėjo eiti savo pareigas, atbudėjęs sekmadienį liepos 18 d. ir dalyvavęs pirmame posėdyje liepos 22 d..

Labai malonu matyti augantį narių skaičių, malonu, kad didelė dalis, nors dar ne visi, jau susimokėjo metinį nario mokestį, malonu, kad yra ne mažas skaičius, mėgstančių lietuvišką duoną, bei sekmadieniais didėjantį skaičių "Linksmoje Valandoje". Tačiau apgailėtina, nematant pirkėjų lietuviškos knygos. Gaila, kad ir iš pensininkų niekas nenori stoti į savąją valdybą. Nepajusit, kaip reikės rinkti naują Klubo valdžią - organizuokit ir kalbinkite kandidatus jau dabar. Iki pasimatymo Klube!

Algis Bučinskas

XXI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ RENGĖJŲ GRUPĖ

11 - 170 Albert Road
Strathfield NSW 2135
Telephone 02 - 9746 2773

Pranešimas

Malonu pasidžiaugti su „Mūsų Pastogės" skaitytojais užmetus pirmuosius metmenis Lietuvių Dienų audiniui. Šiuo metu jau turime patalpas kiekvienam renginiui, kurios visos yra netoli Lietuvių Namų Bankstowne.

2000 - ieji metai - užburtieji metai: vieni ruošiasi sutikti pasaulio galą, kiti ieško progų iš to pralobti, mes gi trokštame parengti kuo geriausius pasirodymus, kuo pigesnėmis kainomis ir tuo pritraukti kuo daugiau dalyvių. Todėl jau dabar prašome tiek aktyvius dalyvius, tiek pasyvius žiūrovus taupyti centus ir apsispręsti dėl didesnių išlaidų Lietuvių Dienų metu, būtent: dėl apsistojimo ir Naujų metų sutikimo. Ieškojome ir radome pigesnių viešbutėlių, kurie yra švarūs, aprūpinti visais patogumais, TV, bet stokoja erdvės - šokiams vietos tikrai nėra. Tačiau žinodamos, kad žmonėms, atvykusiems į Lietuvių Dienas, viešbutis reikalingas tik nakvynei, apsiprausimui, lagaminų pasidėjimui, manome, kad tokie viešbutėliai turėtų būti ypač pageidaujami. Jie visi yra apie 5 - 15 min. atstume nuo Lietuvių Namų.

Tačiau yra viena sąlyga: mums reikia iš anksto žinoti svečių skaičių, gauti užstatą, kadangi be jo negalėsime tų vietų užsakyti. Turėdamos užstatą, galėtume iš anksto užsakyti visą motelį po 45 dolerius už kambarį, kuriame gali pernakvoti trys žmonės. Arba galime gauti penkis namukus palapinių parke su visais patogumais - purkšle, virykla, microwave, puodais ir šaukštais, nakvynė 8 žmonėms - 300 dolerių savaitei. Tai šių metų kainos, tačiau jos bendrai nurodo, kad galima būtų už 50 - 80 dolerių apsigyventi viešbutėlyje per visas Lietuvių Dienas.

Šiuo metu mums reikėtų žinoti apytikrį skaičių ir, mes manome, kad lengviausia būtų norintiems atvykti ir pasinaudoti mūsų paslaugomis, pirmiausiai susisiekti su ALB apylinkių pirmininkais. Vėliau paskelbsime smulkias detales, bet dabar prašome visų pagalvoti dėl atvykimo į Lietuvių Dienas. Visi esate labai laukiami.

O dideliems ponams su storomis piniginėmis atrasime vietas ir „Hiltono" viešbutyje už atitinkamą kainą.

Iki kito karto.

Genovaitė Kazokienė
XXI ALD Rengėjų Grupės pirmininkė

Iš Geelongo padangės

● Po pamaldų Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kurias atnašavo kun. dr. Pr. Dauknys, Geelongo lietuviai susirinko į Lietuvių namus Pettitt Parke, kad paminėtų Gedulo ir vilties dieną. Salėje buvo ir svečių būrelis, tai Melburno „Kaimo Dainininkai".

Valdybos pirmininkas Stasys Šutas pasveikino susirinkusius, trumpai pakalbėjo apie šio minėjimo tragizmą ir pakvietė tylos minute pagerbti žuvusius ir nukankintus, mirusius nuo šalčio ir bado Sibire.

Paskaitą skaitė Rimas Mikėnas. Po paskaitos koncertavo „Kaimo Dainininkai. Meninę minėjimo dalį dar papvairino tautinių šokių grupė „Gegutė".

Po koncerto Stasys Šutas padėkojo Stasei Lipšienei už jos darbą Bendruomenės Valdyboje (S. Lipšienė ilgesniam laikui išvyksta iš Geelongo) ir įteikė jai puokštę gėlių.

Mūsų šeimininkės, kaip visada, paruošė skanius pietus. Pietaujant visiems buvo puiki proga pabendrauti, pasikalbėti.

Valdyba dėkoja visiems, ypatingai mūsų svečiams iš Melburno, kurie savo dainomis prisidėjo prie mūsų renginio. Ačiū, mielieji!

● Geelonge įvyko pirmas naujai išrinktos Apylinkės valdybos posėdis. Valdybos nariai pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas - Stasys Šutas, vicepirmininkas - Kaja Starinskas, sekretorius ir etninių grupių atstovas - Ted Reilly, iždininkas - Jonas Obelčiūnas.

Lietuvių namų priežiūra rūpinsis Genė Valaitienė, Oto Schrėderis, Vytas Breneizeris, Pranas Saldukas ir Petras Volodka. **ALB Geelongo Apyl. V - ba**

Žinutė iš Canberros

Š. m. liepos 16 dieną ACT Chief Minister, Kate Carnell, apdovanojo devynis Canberros gyventojus už visuomenės darbus, tarp jų - Barbarai Šilinienei įteikė įvertinimo pažymėjimą (Certificate of Appreciation) iš Office of Multicultural and International Affairs už nepailstamą darbą Canberros Lietuvių Bendruomnenėje. **"M.P." inf.**

Gydytojos Birutės Žemaitytės "Viešpaties trupinėliai"

Birutė Žemaitytė.

Liepos 11 dieną Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje, dalyvaujant šimtinei tautiečių, Melburno lietuvių katalikių moterų draugija pristatė viešnios iš Lietuvos gyd. Birutės Žemaitytės trečiąją knygą „Viešpaties trupinėliai" - misijų dienoraštį, išleistą Lietuvoje.

Draugijos pirmininkė Halina Statkuvienė, šiltai pasveikinusi autorę ir susirinkusius, knygą pristatyti perdavė Aldonai Vyšniauskienei, kuri trumpai papasakojo apie autorės nueitą kelią, parašytas knygas. Paskutinioji - „Viešpaties trupinėliai" - išleista šiais metais. Knygoje surinkti prisiminimai iš misijų dienoraščio apie 12 metų keliones, klampojant stepių molį, čaižant lietui, kenčiant šaltį, karštį, mirtinai nuvargstant, einant į nežinią, tačiau neatmetant troškimo nors mažai dalelei Pavolgio vokiečių perduoti Kristaus meilę, krikštyti, paruošti išpažinčiai, sutuokti, sutvirtinti ir t.t. O reikėjo, pagal to meto sąlygas, visa tai daryti tyliai ir slaptai. Į Pavolgį tuo pačiu tikslu vyko ir kunigai, iš kurių daugiausiai mini kun. Juozą Zdebskį, žuvusį neaiškiomis aplinkybėmis eismo nelaimėje. Autorė savo knygoje aprašo ir susidūrimus su saugumiečiais. Aldona susirinkusiems perskaitė ir visą pluoštą knygos ištraukų.

Meninę dalį atliko Birutė Kymantienė ir Rita Mačiulaitienė, padedant dukroms Stefutei ir Gražinai. Jos padainavo dainą „Tėvyne mano". Paveikta perskaitytų knygų ir tėvynės meilės, Marytė Šidlauskienė perskaitė savo sukurtą eilėraštį apie jos gimtinę Alytą. Birutė su Rita dar atliko Gounod „Ave Maria" ir Gorbulskio „Mūsų tėvyne". Pabaigoje Dalia Antanaitienė perskaitė jos surinktus aprašymus apie įvairių autorių ypatingas gyvenimo akimirkas.

Paprašyta apie save ką nors papasakoti gyd. Birutė Žemaitytė pasidalijo su mumis žiupsneliu iš savo biografijos. Gimė ji 1943 m. Alytaus rajone, Gražulių kaime, mokėsi Simno pradžios mokykloje. Dirbdama Kaune, baigė vidurinę mokyklą. Būdama 18 metų labai sunkiai susirgo. Maldaudama sveikatos, ji pasižadėjo Dievui, jei Jis leis pasveikti, gydyti ne tik kūnus, bet ir sielas. Pasveiko, ir iki šios dienos duoto pažado laikosi. Kad galėtų gydyti kūną, ji studijavo Kauno medicinos mokykloje ir institute, nuo 1977 metų dirba Alytaus apskrities ligoninėje; o kad pasiruoštų sielų gydymui, 1989 metais baigė Tėvo Vaclovo Aliulio, MIC, vadovaujamas teologijos studijas (visą Kunigų seminarijos 9 - nerių metų kursą) su teise dėstyti religiją vidurinėse ir aukštesniosiose mokyklose. Pirmosios knygos „Palydėsiu į Tėvo namus" (apie darbą reanimacijos skyriuje) išspausdinti keturi leidimai. Antroji knyga „Mylėk kaip save" - korespondencija su kaliniais. Nuo pat jaunų dienų Birutė Žemaitytė kiekvieną dieną rašo dienoraštį, kas, be abejonės, labai lengvina visų jos knygų rašymą. Knygas, pasiskolinusi pinigų, išleido pati.

Į misijų keliones daugiausiai leisdavosi viena, kad kuo mažiausiai atkreiptų saugumiečių dėmesį. Kai prašvito laisvė, pradėjo dirbti mokyklose. Vėliau buvo kviečiama po visą Lietuvą.

Kalbant apie kalinius, bausmės žmogaus nepataiso. Pataiso tik meilė. Jeigu pavyksta ją kaip nors įdiegti, iš kalėjimų išėjusieji daugiau nebenusikalsta. Išėję su neapykanta, darytų tą patį kaip ir anksčiau. Reanimuoti galima ne tik kūną, bet ir sielą. Kaltė, kad nusikalstama, krenta ant tų, kurie tų vargšų nemylėjo.

Buvo įteiktos gėlės, susiėmus visiems rankomis, kartu padainuota daina „Graži tu mano brangi, tėvyne", prie kavos puodelio pasidalinta įspūdžiais.

Sekantį sekmadienį, liepos 18 dieną, dvasiniame susitelkime buvome Birutės raginami sustoti skubėjus kasdienybėje ir pamąstyti, kokį tikslą Dievas mums skyrė žemėje. Vaikydamiesi materialinių vertybių, mes Jį užmirštame. Norėdami to, kas yra laikina, prigesiname tikėjimą, o Dievas nori mums dovanoti, kas yra amžina. Gyvenimo paskirtis - leisti savyje augti Dievui, kuris, mus mylėdamas, laukia, kad jam atvertume savo širdis. Mes kasdien po truputį mirštame, kad atgimtume, nes Kristus mums atneša prisikėlimą, gelbsti žmoniją nuo meilės bado. Kai kam atrodo, kad Evangelija yra pasaulio beprotybė, iš tikrųjų ji yra žmonijos išsigelbėjimas.

Lietuva yra žaizdota, skurdi, bet nuotabiai graži ir turi labai atsidavusių žmonių, kurių skaičius auga. Tačiau daugumoje (tai ypač atsispindi tremtinių prisiminimuose) trūksta krikščioniškos kryžiaus pergalės ir džiaugsmo. Ir Kristus kentėjo ant kryžiaus, bet jis ir džiaugėsi be galo, nes matė mūsų išsigelbėjimą, mūsų perkeitimą, sudievinimą. Lietuvio dvasiai daugiau būdinga dejuoti, kad kentėjo, kentėjo ir vis dar kenčia... O kur džiaugsmas? Žmogus turi tapti tarnaujančiu su meile, žiūrėti į ateitį su viltimi, leisti Dievui per jį Jam vejkti. Jeigu mūsų širdys daugiau įsileistų Kristų, viskas Lietuvoje pasikeistų - ir ekonomika, ir politika. Pradedame ne nuo to galo, leidžiame būti užvaldytais didelio savęs sureikšminimo, o reikia tik vieno - mylėti žmogų ir norėti jam tarnauti, padėti.

Ačiū Halinai už pastangas suteikti mums progą per Birutę pajusti, kas iš tikrųjų yra gyvenimo prasmė.

V. Vaitiekūnienė

Sveikiname !

Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos Valdyba sveikina veiklią Draugijos narę, buvusią draugijos vicepirmininkę ir patikėtinę nuo pat organizacijos įsikūrimo pradžios

p. Pajautą Daukienę,

sulaukus 90 - ties metų jubiliejaus.

SLMSGD - jos Valdyba

Adelaidė mini Lietuvos Valstybės dieną

28 - me "Mūsų Pastogės" numeryje (liepos 17 d.) p. Vitkūnienė gražiai aprašė Lietuvos valstybės dienos minėjimą Adelaidėje. Deja, dėl vietos stokos netilpo prie straipsnio atsiųstos nuotraukos. Jas, nors ir pavėluotai, dedame dabar (fotografo pavardės nežinome). Red.

Moterų oktetas, pasirodęs šventės metu.

Šventės meninę programą taip pat atliko jaunas smuikininkas Ben Leonavičius ir arfistė Aurelia Stapleton.

Premjera užkaitinusi kraują

Kym Johnson ir Tomas Atkocevičius praeitais metais Australijoje.

Suliepsnojusi efektingo „Burn the Floor" šokio premjera įkaitino Pertho žiūrovus. Nežiūrint lietaus ir vėsaus žiemos oro, žmonės po pasirodymo būriavosi lauke, stengdamiesi atgauti kvapą nuo susižavėjimo ir apstulbimo.

Reikia pažymėti, kad tarp pačių geriausių profesionalių šokėjų, atvykusių iš Londono, yra talentingas šokėjas lietuvaitis Tomas Atkocevičius. Geros kloties ir sėkmės jam ir jo partnerei Kym Johnson linki visi Pertho lietuvių bendruomenės nariai.

„Burn the Floor" - tai pramoginių šokių lydinys, į kurį susilieja savitų tradicijų kūryba, įvairių stilių technika, laki vaizduotė ir aistringa energija. Tai - emocionalus ryšys, užsidegantis tarp moters ir vyro. Kada muzika ir spalvos, vaizdas ir judesys, talentas ir entuziazmas susilieja, tada jauti karštį po kojomis, tada - „dega grindys".

Pasirodymas susideda iš 6 atskirų ir labai skirtingų segmentų, kurie darniai įvedami vienas į kitą šokėjo ir akrobato muzikinį renginį vedančiojo Fergus Logan. Pasirodymą pradedant svajingu, romantišku ir elegantišku valsu, muzikos nuotaika nelauktai pasikeičia į

Nukelta į 6 psl.

Lietuvos šaulių sąjunga...

LŠS - gos 80 - mečio iškilmingos rikiuotės metu Karo muziejaus sodelyje Kaune. Nuotrauka R. Eidukevičiaus

Atkelta iš 2 psl.

pamokslą JE arkivyskupas S. Tamkevičius ragino Tėvynės meilę grįsti Dievo meile. Darnios šaulių būrių gretos bažnyčioje rodė organizacijos narių rimtį ir drausmingumą.

Bene žaviausias Kauno visuomenei renginys - iškilminga rikiuotė Karo muziejaus sodelyje. Pasitempę rikiuotėje stovėjo rikiuotės šauliai iš visų dešimties apskričių, į juos lygiavosi tiesūs ir liauni jaunųjų šaulių būriai. Per gražūs tądien buvo šauliai. Geltonoji spauda vėliau juos pavadins tarnybą atliekančiais kareiviais. O šįkart šauliai prilygo, gal net lenkė karius! Išdidžiai išsirikiavę stovėjo visų apskričių rinktinių vadai, šventei jie pasipuošė naujomis šaulių uniformomis, visi ką tik iš po adatos.

Šaulius šventės proga pagerbė aukšti valstybės asmenys: LR Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Prezidento patarėjas A. Vaičeliūnas, Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas A. Katkus, Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. J. Andriškevičius, krašto apsaugos viceministras J. A. Kronkaitis, KASP vadas plk. A. Pocius, KOP plk. Z. Vegelavičius, kiti garbūs svečiai, išeivijos ir Lietuvos šauliai, miesto visuomenė.

Prieš pusiaudienį suskambo bokšte varpai - akimirkai nuščiuvusi aikštė išklausė „Lietuviais esame mes gimę" melodijos. Visus pribloškė salvė Lietuvai Tėvynei. Pravirksta vaikai - jų ašaros tikriausias įrodymas, koks baisus net taikos metu išgirstas šūvis. Seimo pirmininkas ir Lietuvos kariuomenės vadas, lydimi Šaulių sąjungos vado, apeina iškilmingą šaulių rikiuotę.

Pusiaudienį pasigirdo bokšte trimito šaukinys, kuriam atsiliepė trimitininkas prie Nežinomo kareivio kapo. Pasigirsta maršas, garbės šauliai įneša Vyčio Kryžiaus vėliavą, kurią kelia Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius, garbės šaulys, partizanas, dim. mjr. J. Armonaitis. Virš muziejaus pastato iškyla Vytauto Didžiojo vėliava. Garbieji svečiai padeda gėles prie Nežinomo kareivio kapo pagerbdami žuvusiųjų atminimą: prof. V. Landsbergis, gen. mjr. J. Andriškevičius, plk. J. A. Kronkaitis, mjr. L. Bakaitis. Grįžtant LŠS vadas ir Seimo pirmininkas padėjo gėles prie V. Pūtvio biusto. Šaulių rinktinių vadai nešė gėles prie Laisvės paminklo.

Karo sodelyje iškilminga rimtis, kurią nutraukė vėl nugriaudėjusi patrankos salvė Nežinomam kareiviui. Vedėjas susirinkusiems primena, kad švenčiant Sąjungos 79 - ąsias įkūrimo metines buvo pašventinta LŠS vėliava. Tradiciškai tokiu metu būna atliekamas vėliavos prikalimo ceremonialas, o nuo pernai iškilmių likę neįkaltos dvi vinutės. Šįkart jas įkalė LR kariuomenės vadas gen. mjr. J. Andriškevičius ir KASP vadas plk. A. Pocius.

Kalbėdamas iškilmingos rikiuotės metu Seimo pirmininkas pasidžiaugė, kad Šaulių sąjunga atsigauna ir stiprėja. Gimusi kovų už Nepriklausomybę laiku, organizacija sujungė susipratusiųjų būrį. Tad, pasak profesoriaus, kur šaulys, kiekvienas jautėsi saugus. Tačiau jis pabrėžė, kad tuomet žmonės nebuvo taip sužiaurėję, kaip šiandien - po 50 metų okupacijos. V. Landsbergis linkėjo šauliams išlikti nepriklausomybės gynėjais, visada priešintis smurtui, demoralizacijai, būti vertybių gynėjais. „Tegyvuoja Šaulių sąjunga - sveikstančios Lietuvos atrama!" Tuo metu dar buvęs krašto apsaugos viceministras J. A. Kronkaitis linkėjo dirbti tautos labui, nes ir šiandien Lietuvoje esama piliečių, skleidžiančių nepagarbą valstybei. Gen. mjr. J. Andriškevičius nešlėpė nuostabos pasikeitusia Šaulių sąjunga. „Su pasididžiavimu žiūriu į šaulių rikiuotę, nes čia stovi jaunimas, pasiruošęs ginti Lietuvą", - kalbėjo jis. Linkėjo geros kovinės parengties bei atsidavimo Tėvynės labui. Prezidento patarėjas A. Vaičeliūnas, pasveikinęs sukakties proga, penkiems Šaulių sąjungos nariams įteikė Prezidento apdovanojimus. Orkestrui grojant maršą, pajudėjo iškilminga karinė eisena. Vedantysis pristatė iš visų dešimties apskričių atvykusius šaulių būrius, dalyvaujančius rikiuotėje ir Vilniaus, Klaipėdos ir Šaulių jaunųjų šaulių būrius - Šaulių sąjungos ateitį.

Pasigirsta patrankos salvė - Šaulių sąjungai. Puikiai pasirodė Šaulių sąjungos visuomeninė organizacija, nariai. Net spauda tokiu pasikeitimu negalėjo patikėti. Tačiau šauliai dirbo ir ruošėsi šiai didžiulei šventei. Šauliai pasitempė taip, kad sugebėjo nustebinti net aukštus valstybės asmenis.

Netrukus po rikiuotės Vytauto Didžiojo karo muziejuje buvo atidaryta paroda, skirta LŠS 80 - mečiui. Muziejaus skyriaus vedėjas ŠS Centro valdybos narys A. Pociūnas susirinkusiems pristatė ekspoziciją, kurios atramos tašku pasirinkta Perloja, kur buvusios vienos ryškiausių pasipriešinimo lenkams kovų. Ekspozicijoje vyravo tarpukario Lietuvos šaulių veiklos akcentai.

Lietuvos šaulių sąjungos štabe buvo atidarytas Šaulių muziejus. Muziejų atidarė - juostelę perkirpo LŠS vadas mjr. L. Bakaitis ir LŠSI vadas M. Abarius. Atvykęs į Šaulių sąjungos 80 - mečio renginius V. Pūtvio Toronte kuopos vadas Vytautas Pečiulis su žmona Irena atvežė muziejui žemės saują, kurią traukdamiesi iš Lietuvos nuo Šaulių sąjungos įkūrėjo kapo paėmė jo artimieji. Sofija Pūtvytė, 1959 metais perduodama žemę nuo tėvo kapo Pečiuliams, paprašė, kad ji būtų saugoma, kol Lietuva taps nepriklausoma ir tik tuomet ją atvežti į laisvą Lietuvą. „Žemė gali būti laisva, gali būti pavergta. Šios žemės nemindžiojo okupanto koja", - vykdydamas įsipareigojimą sakė V. Pečiulis. Dėžutė su žeme buvo padėta muziejuje po V. Pūtvio biustu.

LŠS išeivijoje garbės vadas Vaidevutis Mantautas muziejui perdavė dėžutę su V. Putvinskio apdovanojimais: skautų Lelijos ordinu ir Šaulių žvaigžde bei gintarėliais nuo karsto.

Ta proga KOP vadas Z. Vegelavičius įteikė šauliams šaulių su parašiutu ženklus, LŠS vadas apdovanojo garbės raštais šaulius bei jų rėmėjus už indėlį stiprinant Šaulių sąjungą.

Prieš iškilmimgą minėjimą Kauno muzikiniame teatre buvo apdovanoti fotografijos konkurso „Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimas ir veikla" nugalėtojai: trečioje vietoje V. Pelenis ir R. Šutinytė, antroje - J. Proscevičius, pirmoje - R. Eidukevičius.

Minėjimo Muzikiniame teatre metu kaip iš gausybės rago pylėsi sveikinimai, gražūs žodžiai, apdovanojimai. Susirinkusiems buvo parodytas neseniai sukurtas dokumentinis filmas apie Lietuvos šaulių sąjungą (režisierė R. Rakauskaitė, montažo režisierius E. Belickas, operatoriai D. Vildžiūnas ir I. Repšys). Filme glaustai pateikiama informacija apie Šaulių sąjungos 80 veiklos metų. Kiek daugiau dėmesio skiriama kariniam šaulių rengimui.

Krašto apsaugos ministras Č. Stankevičius, sveikindamas šaulius ir linkėdamas burti po šaulių vėliava jaunimą, stiprėti ir stiprinti Lietuvą, pabrėžė, jog kariškoji organizacijos pusė ypač svarbi ugdant pilietiškumą.

JE arkivyskupas S. Tamkevičius sakė, kad LŠS šūkis - Nepriklausomai Lietuvai - reikalauja tarnavimo. O šiomis dienomis dažniau norima būti ponais. Tarnauti gali tik tas, kuris turi daug meilės. Šauliai įrodė, jog moka mylėti. Arkivyskupas Šaulių sąjungai linkėjo Viešpaties palaimos ir meilės Tėvynei.

Pasak Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko A. Katkaus, Šaulių sąjungos įkūrimas nebuvo lengvesnis už atkūrimą. Seimo pirmininko ir Politkalinių bendrijos vardu jis sveikino šaulius 80 - mečio proga, dėkojo už atsidavimą ir darbą visiems, kurių dėka organizacija gyvuoja.

Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos viešosios policijos vyriausiasis komisaras V. Navickas kalbėjo, kad reikalingas policijos ir šaulių bendradarbiavimas, todėl artimiausiu laiku bus pasirašyta sutartis. Kauno apskrities sekretorius V. Senvaitis, sveikindamas administratoriaus K. Starkevičiaus vardu, linkėjo, kad šauliai galėtų pasakyti - padariau, kiek leidžia man jėgos.

Publiką linksmai nuteikė KASP vado plk. A. Pociaus sveikinimas. „Pamačiau, kaip kokybiškai pasikeitė Šaulių sąjunga, tad jiems dabar trūksta tik sunkiosios artilerijos", - juokavo pulkininkas kartu LŠS vadui įteikdamas suvenyrą - patranką.

KOP vadas Z. Vegelevičius sveikindamas šaulius apdovanojo V. Pūtvio Toronte šaulių kuopos vadą V. Pečiulaitį už paramą Kanadoje studijuojantiems Lietuvos karininkams. Šaulius sveikino puskarininkių mokyklos viršininkas plk. B. Vizbaras, jėgerių vardu dvasinės ištvermės linkėjo J. Juodis, Karo muziejaus direktorius J. Jurevičius, kpt. G. Reutas, birutietės, dim. mjr. J. Vainauskas ir kt.

Per minėjimą solo dainavo Baisogalos šaulė G. Muchlickienė, Biržų šaulių moterų duetas, Biržų šaulių kuopos jaunųjų akordeonistų ansamblis, LŠS centrinis kolektyvas kapela „Vija", centrinis šaulių vyrų choras „Perkūnas" atliko keturių autorių sukurtas šauliškas dainas. Minėjimą užbaigė visi sudainuodami dainą „Žemėj Lietuvos".

Šv. Mišių metu Įgulos bažnyčioje Kaune. Nuotrauka R. Eidukevičiaus

Po minėjimo Alytaus, Kauno, Klaipėdos rinktinių šaulių būriai išsirikiavo Karo muziejaus sodelyje vėliavų nuleidimo ceremonialui. Vėl pagarbiai, patikimai žygiavo Garbės šaulių būrys, grojant orkestrui nuleistos vėliavos. Taip tyliai ir iškilmingai buvo užbaigta pilna šurmulio Šaulio diena. Vėliavų nuleidimo ceremonialui vadovavo LŠS vado pirmasis pavaduotojas K. Kerpauskas.

Marija Lužytė

Patikslinimas

Šių metų 29 - me "Mūsų Pastogės" numeryje, straipsnis "X - tasis Liet. Jaunimo Kongresas" pasirašytas Melisos Levickaitės pavarde. Iš tiesų straipsnis yra parašytas PLJK - ALJK rengėjų komiteto narių. Straipsnį atsiuntė ne Melisa Levickaitė, bet Melisa Savickaitė. Suinteresuotuosius atsiprašome. Red.

SPORTAS

Mirė Pranas (Frank) Lubinas

Vyresnioji krepšininkų karta 1989 m. Kaune, jubiliejinėje 50 - mečio šventėje. Nuotraukoje iš kairės - A. Norkus, dr. L. Petrauskas, Pr. Lubinas, S. Butautas ir J. Lagunavičius. **Nuotrauka J. Vasiliausko**

Sulaukęs 89 metų amžiaus, Kalifornijoje mirė prieškarinė Lietuvos krepšinio legenda - Pranas Lubinas. Jeigu šiandien Lietuvoje visi žino ir gerbia Arvydą Sabonį, tai prieškariniais Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo visiems taip pat žinomas ir gerbiamas krepšininkas Pranas Lubinas. Jei dabartinis mūsų krepšinio milžinas yra 226 cm aukščio, tai anais laikais Lubinas, būdamas 200 cm aukščio, atrodė ir buvo mūsų milžinas.

Gimęs 1910 metais Los Angeles mieste, baigė Lincolno aukštesniąją mokyklą, o vėliau AB laipsniu ir Berkeley teisės mokyklą. Pradžioje dirbo 20th Century Fox kino studijoje, o krepšinį pradėjo žaisti nuo pirmųjų mokyklos metų, vėliau žaidė aukštosiose mokyklose ir klubuose. 1936 metais jo vadovaujama komanda laimėjo priešolimpines rungtynes Niujorke, ir tokiu būdu pelnė teisę atstovauti Ameriką 1936 metų Berlyno olimpiadoje,

kur laimėjo aukso medalį.

Po Berlyno olimpiados P. Lubinas atvyko į Lietuvą ir išbuvo čia apie tris mėnesius. 1938 metais jis vėl grįžo į Lietuvą ir dirbo Kauno policijos mokykloje sporto instruktoriumi, padėjo įvairioms Lietuvos krepšinio komandoms. 1938 metais jo vadovaujama JAV lietuvių krepšinio komanda išėjo I - sios Lietuvos tautinės olimpiados nugalėtoja. 1939 metais Kaune įvykusiose Europos krepšinio pirmenybėse Lietuvos rinktinė, kurios pagrindiniu žaidėju buvo Pranas Lubinas, apgynė 1937 metais Rygoje laimėtą Europos čempiono titulą. Šiose rungtynėse, žaidžiant prieš latvius, Lubinas paskutinę žaidimo sekundę į latvių krepšį įmetė kamuolį, ir vienu tašku persvėrė rezultatą Lietuvos naudai. Tokiu būdu antrą kartą Lietuva tapo Europos krepšinio čempione. Vyresniosios kartos žmonės dar ir dabar gerai atsimena, kas darėsi tą vakarą ne tik Kaune, bet ir visoje Lietuvoje, o Pranas Lubinas buvo ir liko Lietuvos krepšinio herojus - legenda.

Prieš pat II Pasaulinį karą P. Lubinas su žmona Mary Agnes grįžo atgal į Ameriką, kur net 9 kartus buvo išrinktas į visos Amerikos (All Americans) rinktinę. Žymiųjų Holivudo žmonių gatvės šaligatvyje yra įmūryta bronzinė plyta su išgraviruotais žodžiais: „JAV krepšininkui Frank Lubin atminti".

1989 metais švenčiant 50 metų nuo Europos krepšinio pirmenybių laimėjimo Kaune, Sporto halėje įvyko ypatinga krepšinio šventė, kurioje dalyvavo buvusieji 1937 - 1939 metų Lietuvos ir dabartiniai rinktinės žymūs žaidėjai. Čia ypatingai pagerbtas buvo Pranas Lubinas, o taip pat ir iš Australijos dalyvavę tų metų rinktinės žaidėjai L. Baltrūnas ir dr. L. Petrauskas.

1998 metais Lietuvos olimpinės ir sporto vadovybės Pranas Lubinas buvo pakviestas dalyvauti II - je Pasaulio lietuvių sporto olimpiadoje. Tačiau dėl silpnos sveikatos atvykti į Lietuvą jis negalėjo, tik parašė, kad mintyse šioje sporto ir grožio šventėje jis bus su viso pasaulio lietuviais sportininkais. Prano Lubino vardas amžiams liks Lietuvos sporto istorijoje.

Ant. Laukaitis

Premjera...

Atkelta iš 4 psl.

laukinį, triukšmingą įžymiais „Mad Max" pramoginio miesto muzikiniais elementais, pirmoji pasirodymo dalis užsibaigia nemirtingu džazu.

Antroji, dar nuostabesnė dalis moderniai prasideda didingu 1930 metų stiliumi, pereidama į prabangią, ištaigingą, aistringą ir seksualią, pilną ispaniškos ugnies „Passionatą". Kada atrodo jau daugiau nieko neliko šokėjams parodyti, tada pakyla visu smarkumu ekstravagantiškas vėjas „Hip Hot Hotter" pabaiga.

Kas buvo tik svajonė, po 12 mėnesių tapo tikrove, kuri yra tikras atvaizdas kūrybingo talento, kur yra įkvėpta 45 talentingų šokėjų energija, sunkiu darbu, aistra, atsidavimu, entuziazmu ir pasišventimu visų, kurie prisidėjo prie šio pasirodymo.

Siūlyčiau kiekvienam nueiti ir pamatyti šį įspūdingą renginį, nes kaip lietuvių patarlė sako, kad geriau vieną kartą pačiam pamatyti, negu šimtą kartų išgirsti iš kitų. Tomas ir Kym kviečia tautiečius, kurie galės jų spektaklį aplankyti, po spektaklio pas juos užeiti ir su jais pabendrauti.

Eglė Kairienė

Pokalbis su Kauno jėzuitų gimnazijos direktoriumi T. Gintaru Vitkumi

(Tęsinys iš praeito „M.P." nr.)

- Kokie mokytojai dirba jūsų mokykloje? Ar daug kviečiate iš užsienio? Ką svečiai daugiausiai dėsto?

- Gimnazijoje dirba daug aukštos kvalifikacijos mokytojų, nes tai būtina, kad galėtume vaikams padėti gerai pasiruošti ne vien stojimui į universitetus, bet ir savarankiškam galvojimui bei savarankiškam gyvenimui. Iš 52 mokytojų, 3 yra ekspertai (tai aukščiausia kvalifikacinė kategorija iš dabar Lietuvoje galiojančios mokytojų vertinimo sistemos), virš 10 metodininkų, virš 20 vyresniųjų mokytojų. 30% dirbančių gimnazijoje mokytojų - vyrai, o tai palyginti su kitomis Lietuvos mokyklomis gan daug. Gimnazijoje šiuo metu dirbą 3 jėzuitai, tačiau kitais metais liksimė tik dviese.

Pirmaisiais metais mokykloje anglų kalbą (šnekamosios kalbos seminarus) dėstė keletas savanorių iš Anglijos ir JAV, penkis metus prancūzų ir vokiečių kalbas mokė patyręs dėstytojas anglas jėzuitas T. Charles Edwards. Šiuo metu su mokinių taryba užklasinėje veikloje bendradarbiauja kita amerikietė savanorė. Norėtume, kad daugiau lietuvių kilmės mokytojų iš užsienio galėtų atvažiuoti ir padirbėti metus, o gal ir daugiau, ir taip pasidalinti savo patirtimi. Žinau, jog kai kurie gana anksti į pensiją išeinantys mokytojai ketina tam ryžtis. Apie tai esu kalbėjęs su Ročesteryje (JAV) gyvenančia Birute Litviniene ir Danute Levickiene iš Melburno. Tai bus vertinga pagalba Lietuvai. Yra laukiami net lietuvių kalbos nemokantys specialistai, nes vyresniosioms klasėms būtų galima organizuoti dėstymą ir anglų kalba.

- Ar jūsų gimnaziją baigę abiturientai turi kokių privilegijų, kai reikia stoti į aukštąsias mokyklas? Ar jūsų auklėtinių daugiau įstoja nei iš kitų mokyklų? Ar daug jūsų mokinių įstojo į kunigų seminariją?

- Galiojanti priėmimo į aukštąsias mokyklas tvarka nenumato jokių privilegijų gimnazijas baigusiems abiturientams. Atsižvelgiama į mokymosi vidurkį, išlaikytus baigiamuosius egzaminus ir stojamųjų 1 ar 2 egzaminų pažymį. Net šiai, sakyčiau, gimnazistams nepalankiai tvarkai galiojant, 92 - 94 procentai mūsų abiturientų tęsia mokslą universitetuose ir koledžuose. Tai aukštas procentas, žinant, jog tik 30% visų Lietuvos abiturientų turi galimybę mokytis aukštosiose mokyklose.

Negaliu pasigirti, jog daug mūsų gimnazistų stotų į kunigų seminariją. Jėzuitų ugdymo tikslas - padėti atpažinti ir išvystyti Dievo duotus talentus ir surasti savo pašaukimą (nebūtinai dvasinį), kuris atitiktų turimus gabumus ir Dievo valią. Iki šiol į seminariją įstojo vienas mūsų abiturientas, kelios merginos savo gyvenimą susiejo su vienuolijomis. Pažįstu keletą buvusių gimnazistų, kurie dar svarsto galimybę siekti kunigystės, baigus studijas universitete. Suprantu, jog, ko gero, reikėtų daugiau skirti laiko ir energijos dvasinių pašaukimų ugdymui.

- Ko jums labiausiai reikia ir iš kur telkiate lėšas? Kas jums dažniausiai padeda? Jei kas norėtų jums pagelbėti, koks jūsų sąskaitos numeris ir kiti reikalingi duomenys?

- Kai lyginu Vakarų pasaulio mokyklų aprūpinimą su Lietuvos mokyklų padėtimi, graudu darosi. Jei atotrūkis ir toliau didės, sunku bus, galima tikėtis, jog mūsų tauta bus pajėgi konkuruoti pasaulio versle ir rinkoje. Daugumai mūsų vaikų tikrai netrūksta motyvacijos, tačiau mes nepajėgūs atsiliepti nuolat augančiam žinių poreikiui. Turiu omenyje ne vien, jog neturime pakankamai naujos technologijos (kompiuterių, projektorių, audio - video įrangos), tačiau stinga įrangos fizikos, chemijos, biologijos laboratorijoms (o kaip be bandymų ir eksperimentų gali vaizdžiai atskleisti pagrindinius gamtos dėsnius?). Dažnai stokojame elementarių dalykų: nusidėvėjusios lentos, apšiurę sienos ir grindys, nesandarūs langai ir šaltokos klasės. Visa tai ne vieną direktorių veda į desperaciją, nes valstybė šiuo metu nepajėgi aprūpinti mokyklų net vadovėliais.

Ačiū Dievui, kad vaikų tėvai ir mūsų draugai užsienyje tiesia pagalbos ranką. Jėzuitų solidarumo, geradarių rūpesčio dėka sulaukiame paramos, mokykla atgyja, tačiau laukia dar kalnai darbų. Prieš keletą metų pradėjome lėšų telkimo vajų, kuriam vadovauja grupė įtakingų JAV lietuvių ir amerikiečių, ir kurių tikslas sukaupti keletą milijonų JAV dolerių Lietuvos jėzuitų mokykloms (1995 m. atidaryta antra mūsų gimnazija Vilniuje) ir kitiems apaštaliniams siekiams. Jau padaryta gera pradžia, šiuo metu ieškome žmonių, kurie pasitikėdami mums galėtų paaukoti ir stambesnes sumas, palikti palikimus.

Džiaugiuosi, jog ir Australijoje jau susikūrė Kauno jėzuitų gimnazijos rėmėjų būrelis, į kurį įeina Šliterių, Cox'ų, Šliogerių, Donielų, Dičiūnų, Kabailų šeimos. Sulaukiu daug supratimo ir paramos ir iš daugelio kitų australiečių.

Lietuvių bendruomenės Sydnėjaus apylinkės valdyba, suprasdama kata-

Nukelta į 8 psl.

Sugrįžo į Lietuvą

Vienas žymiausių Lietuvos skulptorių dailininkas Antanas Mončys, beveik visą savo gyvenimą praleidęs Prancūzijoje, grįžo į Lietuvą.

A. Mončys gimė 1921 metais Kretingos rajone, Mončių kaime. Mokėsi Kretingos gimnazijoje, vėliau, gavęs stipendiją studijoms, išvyko į Prancūziją. Čia pagarsėjo kaip dailininkas ir skulptorius. 1989 metų pabaigoje lankėsi Lietuvoje ir visiems kalbėjo apie savo viltį grįžti į Lietuvą. 1993 m. vasario 16 - ąją dailininkas mirė, bet A. Mončio noras buvo išpildytas. Jo pelenai parvežti ir palaidoti jo gimtajame kaime esančiose Grušlaukio kapinaitėse.

Liepos 19 dieną Palangoje, S. Daukanto g. 16, buvo surengtas A. Mončio kūrinių nuolatinės ekspozicijos atidarymas. Drauge tai ir A. Mončio namų - muziejaus atidarymas. Namų - muziejaus statyba čia vyksta jau šeši metai. Iškilmėms atvykę A. Mončio kūrybos gerbėjai kol kas galėjo pasidžiaugti tik trimis įrengtomis salėmis. Oficialioji dalis buvo pravesta muziejaus kiemelyje. Buvo labai malonu išgirsti, kad tarp atsiųstų sveikinimų vienas buvo iš Australijos - nuo A. Mauragio.

Namų - muziejaus direktorė Loreta Turauskaitė džiaugėsi, kad pagaliau nors dalis dėdės kūrinių taps prieinamais visuomenei, tačiau statybininkai dar negreit užbaigs likusius statybos darbus.

Dar būdamas gyvas A. Mončys perdavė Lietuvai 58 kūrinius. Šiuo metu sukaupti dar 195 darbai, daugiausiai rasti per privačius asmenis, kurie ryžosi darbus grąžinti. Darbų vertė siekia per du milijonus litų.

L. Turauskaitė pažymi, kad šiuos vertingus meno kūrinius, ne tik skulptūras, bet ir tapybos darbus, savininkai grąžina - dovanoja muziejui. Be to, name - muziejuje kaupiama ir retų spaudinių biblioteka, kurią pradėjo pats dailininkas. Šiuo metu čia jau yra 700 leidinių. Perskaitę spaudoje apie kuriamą muziejų, iš viso pasaulio atsiliepė apie 20 žmonių, tarp jų ir patriarcho Martyno Jankaus anūkas Endrius iš Tasmanijos, Isolda Poželaitė - Davis iš Sydnėjaus.

Namų - muziejaus statybą rėmė 1993 metais įkurtas Antano Mončio fondas. Kitos aukos suplaukė iš dosnių aukotojų. Garbingoje vietoje iškabintas aukotojų sąrašas. Jame įrašyta ir Adelaidės Lietuvių Bendruomenė, Geelongo Lietuvių Bendruomenė, Isolda Poželaitė - Davis, Gražina Pranauskienė, Bronė Mockūnienė, Endrius Jankus, Irena Kazlauskienė.

Kviečiu Australijos lietuvius, atvykusius į Palangą, nepraleisti retos progos ir apsilankyti Antano Mončio name - muziejuje.

Vincas Augustinavičius,
Vilnius

O kaip prisidėjo lietuviai?

Jau nuo senų laikų kai kurie australai sako, kad atvykėliai į šį kraštą atima darbus iš vietinių gyventojų. Nejaugi? Sunku ginčytis, neturint patikimų duomenų. Sunku kalbėti ir už visus emigrantus, nes buvo visokių atvykėlių, ir buvo didėli skirtumai tarp įvairių tautybių. Tačiau būtų labai naudinga patyrinėti mūsų pačių įnašą: ar lietuviai Australijai tikrai atnešė daugiau pelno, negu nuostolių?

Tasmanijos universitete Algimantas Taškūnas renka medžiagą apie lietuvius emigrantus (atvykusius maždaug 1947 - 1954 metų laikotarpyje), kurie kada nors Australijoje dirbo ne už algą, bet savarankiškai (self - employed). Reikia duomenų apie lietuvius amatininkus, prekybininkus, verslininkus, įvairių profesijų asmenis, ūkininkus ir panašiai - visus, kurie dirbo sau ir tokiu būdu "neatėmė darbo iš vietinių". Kai kurie iš šių asmenų taip pat samdė tarnautojus - taigi sukūrė naujų darbų kitiems.

Štai čia yra pavyzdys renkamų duomenų:

Vardas, pavardė: Antanas Pilietis.
Kada atvykote į Australiją? 1949.
Kaip, kada ir kur jūs dirbote savarankiškai? Elektromonteris (electrician), 1955 - 1987, Frankston, Vic.
Kokiu vardu buvo žinoma jūsų įmonė/firma? Frankston Electrical Service.
Kada turėjote daugiausiai tarnautojų? Kiek ir kokių? 1960 - 1970. Be savininko, buvo dar 5 tarnautojai: sekretorė, du elektromonteriai, darbininkas, mokinys (apptentice).
Dabartinis jūsų adresas (nebus skelbiamas arba viešai rodomas): 151 Munchhousen Ave., Frankston, Vic 31554. Phone (03) 9771 1234, E - mail: antpil@com.au
Papildomi duomenys: Pridedame iškarpą iš laikraščio "Frankston Courier", kuriame buvo plačiai aprašyta mūsų įmonė 1968 metais.
Galima viską rašyti ir angliškai.

Kviečiame visus skaitytojus pateikti žinomus duomenis ir apie save, ir apie kitus pažįstamus Australijos lietuvius sekančiu adresu: **A. Taškūnas, Post Office Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006, Australia.**

Jeigu apie lietuvius - darbdavius arba savarankiškai dirbusius buvo rašyta spaudoje arba knygose, prašome atsiųsti tokių aprašymų iškarpas arba atspaudus, aiškiai pažymint iš kur tos ištraukos paimtos. Prieš siunčiant, patariama pasidaryti kopijas, nes pristatytos medžiagos nebus įmanoma grąžinti. Taip pat bus ir su nuotraukomis: jos praturtins renkamus duomenis, bet, deja, nebus grąžinamos siuntėjams.

Būtų labai gaila praleisti šią progą ir neužrašyti mūsų, lietuvių, indėlio Australijai. Todėl kviečiame visus į talką! Kai kurių jau nebėra mūsų tarpe. Gal vietoje jų pasistengs atsakyti jų vaikai, šeimos nariai arba draugai.

A. Taškūnas

† Mūsų mirusieji †

Mūsų garbingo amžiaus tautietei, Adelaidės Lietuvių Bendruomenės narei

A. † A. Onai Dundienei - Tekleraitei

iškeliavus amžinybėn, Jos sūnums, ALB Krašto Valdybos nariams Donatui ir Ramūnui, vyriausiam sūnui Algimantui bei jų šeimų nariams ir artmiesiems liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą.

ALB Krašto Valdyba

A. † A. Onai Dundienei

mirus, gilią užuojautą reiškiame sūnums Ramūnui, Donatui ir Algiui bei jų šeimoms.

Laima, Vytenis, Paulius ir Elena Šliogeriai,
Aleksandra Vingienė

A. † A. Onai Dundienei

mirus, gilią užuojautą reiškiame sūnums Donatui, Ramūnui ir Algiui bei jų šeimoms.

Laima ir Kęstas Protai,
Liuda Bilevičienė

Vietoj gėlių

Pagerbdami
A. † A. Stasį Juraitį,

vietoje gėlių ant mirusiojo kapo "Mūsų Pastogei" aukojame 50 dolerių.

Juta ir Viktoras Šliteriai

A. † A. Stasiui Juraičiui

mirus, dukroms Liudai, Nijolei, Daliai ir Elvyrai, anūkams bei visiems artimiesiems netekties valandoje reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Albina Liutackienė

A. † A. Stasiui Juraičiui

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą dukroms, anūkams ir visiems artimiesiems reiškia

Marija ir Don Atkinson from Queensland

A. † A. Stasiui Juraičiui

mirus, reiškiame užuojautą dukroms ir visiems artimiesiems.

Sydnėjaus Lietuvių Klubas

Vietoj gėlių

Pagerbdami
A. † A. Martą Jansewskienę,

vietoje gėlių "Mūsų Pastogei" aukojame 20 dolerių.

Dantė ir Edvardas Bartkevičiai

A. † A. Alan Chan

mirus, žmonai, „Dainos“ choro choristei Nijolei ir šeimai reiškiame gilią užuojautą.

Sydnėjaus lietuvių choras
„Daina“

Padėka

Mūsų mielai motinai, močiutei

a.a. Uršulei Šilinienei

mirus, reiškiame gilią padėką kun. Tony Frey, Alfui Olšauskui ir Liudui Budzinauskui už maldas ir atsisveikinimo žodžius.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie dalyvavo laidotuvėse. Ačiū už gėles.

Dėkojame visiems taip maloniai prisidėjusiems prie šermenų ruošimo Lietuvių Klube. Ačiū už jūsų mielą paramą, užuojautas žodžiu, gėlėmis ir raštu „Mūsų Pastogėje“.

Liūdesyje likę
Romas, Barbara, Petras ir Arūnas Šiliniai

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, BANKSTOWN, 2200

Tel.:9708 1414 Fax.:9796 4962

ŠIOKIADIENIAIS KLUBAS VEIKIA NUO 4.00 val.
ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS NUO 12.00 val.
ANTRADIENIAIS UŽDARYTA

VALGYKLA VEIKIA:
PENKTADIENIAIS NUO 6.00 IKI 8.00 val.
ŠEŠTADIENIAIS ŠVEDIŠKAS STALAS NUO 12.00 val.
SEKMADIENIAIS NUO 12.00 val.

LINKSMOJI VALANDA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 5.00 iki 6.00 val.
visi gėrimai TIK pusė kainos!

Čia visada visi būsite mielai laukiami iš visų Australijos vietovių ir kitų pasaulio kraštų!

SEKANTI PENSIJŲ DIENA RUGPIŪČIO 5 d.
ŠVEDIŠKAS STALAS NUO 12.00 val. KAINA $5.00

Nepamirškite susimokėti nario mokestį ir prikalbinti naujų narių.

KLUBO METINIS BALIUS SPALIO 9 d.

Pokalbis su Kauno jėzuitų gimnazijos direktoriumi T. Gintaru Vitkumi

Atkelta iš 6 psl.

likiško patriotinio ugdymo svarbą, jau paskyrė 1000 dolerių auką Kauno jėzuitų gimnazijai.

Meldžiamės už geradarius, laukiame kitų geros valios žmonių supratimo ir paramos. Čekius rašyti ir aukas siųsti galima per „Talkos“ fondą, sąskaitos Nr. 7049 - 03.

- Kokie jūsų gimnazijos svarbiausieji planai, rūpesčiai ir džiaugsmai?

- Vienas didžiausių siekių - sukurti patrauklią ir įdomią jaunųjų lyderių programą, kuri padėtų mūsų jaunuoliams tapti ne vien išsilavinusiais, bet ir veikliais, kritiškai mąstančiais, dorais, politiškai brandžiais ir atsakomybę už savo Tėvynę prisiimančiais žmonėmis, patriotais; kad užaugintume tokius žmones, kurie galėtų pakeisti mūsų Seimo ir Vyriausybės narius, teisėjus, dėl kurių veiklos ne kartą tenka nusivilti ir net patirti gėdą. Norėčiau, jog gimnazistai būtų tinkami „ir prie tanciaus, ir prie rožančiaus“. Su anglų ir vokiečių pagalba jau pradėjome demokratijos ugdymo programą, ministerijai pateikėme paauglių vertybinio ugdymo programą.

Nemaža pagalbos tikiuosi iš kai kurių mūsų gimnazistų, kurie šiuo metu studijuoja Grigaliaus, Georgetown, Bridgeport universitetuose. Prie gimnazijos gyvenimo pagyvinimo daug prisideda ir gimnazistai, kurie po 10 klasių vienerius metus praleidžia katalikiškose JAV ar Anglijos mokyklose, o vėliau mokslus baigia Kaune.

Šiuo metu po 5 metų patirties kuriame kitą, mano nuomone, dar svarbesnę socialinės pagalbos sistemą, kuri, priklausomai nuo mokinių amžiaus, įpareigos kiekvieną vaiką 20 - 40 val. per mokslo metus pasidarbuoti visuomenės labui, lankant senelius, ligonius ar negalės ištiktuosius, padedant jauniesiems mokytis.

Šiais metais norėčiau išplėsti ir naują technologija aprūpinti senajame Perkūno name įsikūrusią biblioteką, ieškau lėšų rojalio (kad ir padėvėto) įsigijimui Perkūno name rengiamiems koncertams. Dedu pastangas kaip nors Lietuvoje ar užsienyje gauti padėvėtų muzikos instrumentų gimnazijos styginiam ir pučiamųjų orkestrui.

Siekiame, kad gimnazija būtų atviras mokslo ir kultūros židinys, įsijungiantis į miesto gyvenimą.

Didelis rūpestis - fizikos, chemijos ir biologijos laboratorijų įrengimas, sporto aikštelės kieme atnaujinimas ir sporto salės statyba, galvojame apie pradinės mokyklos projektavimą.

- Kas dabar vadovauja mokyklai, kai esi svetur?

- Gimnazija liko patikimose rankose. T. Aldonas Gudaitis, SJ, kartu su pavaduotojų komanda šiuo metu sėkmingai užbaigė moklo metus, pradėjo pasiruošimo gimnazijos jubiliejui darbus.

- Ką norėtum pasakyti Australijos lietuviams, su kuriais jau ne vienąsyk esi susidūręs?

- Esu nustebintas lietuvių bendruomenės gyvybingumu, kultūrinės veiklos turtingumu. Lankiausi Melburne, Canberroje, Sydnėjuje ir visur sutikau švytinčius veidus, šiltas šypsenas ir nuoširdų gerumą. Jaučiuosi čia savas. Nesitikėjau, kad Australijos lietuviai tokie atsparūs Australijos anglų kalbos įtakai, kuri daugumos tarsenai, atrodo, nepadarė beveik jokios įtakos. Kiek galėsiu, atsidėkodamas jiems patarnausiu, ypač liepos mėnesį aukodamas mišias, lankydamas ligonius ir klausydamas išpažinčių.

- Kaip galima apibūdinti Australijos jėzuitų gyvenimą, o labiausiai vietinį terciatą?

- Australijos jėzuitai šiais metais švenčia savo 150 metų buvimo šiame kontinente jubiliejų. Su pirmaisiais kaliniais ir kolonistais į Adelaidės apylinkes atvykę tėvai austrai, greitai sulaukė papildymo iš Airijos. Kaip ir visame pasaulyje, jėzuitai čia pasižymi puikiomis mokyklomis, rekolekcijų centrais, šiuo metu įsijungę į socialinio teisingumo įtvirtinimo akciją, tarnybą vargstantiems, vietiniams aborigenams. Šiuo metu jų narių skaičius siekia 184, jų tarpe yra ir lietuvis Stanislavas Gaidelis, kuris čia darbuojasi daugiausiai su latvių katalikų bendruomene. Liepos 2 - 7 dienomis Australijos jėzuitus lankys Draugijos Generalinis vyresnysis,olandas T. Hanz Kolvenbach.

Terciatą kartu su manimi Canisius College atlieka dar 7 jėzuitai: trys iš Amerikos (tarp kitko, vienas jų turi lietuviško kraujo - jo močiutė lietuvaitė, ištekėjusi už airio), vienas juodukas iš Tanzanijos, airis iš Belfasto, britas, kuris jau dešimt metų praleido Kinijoje. Australiją atstovauja labai draugiškas vietnamietis brolis jėzuitas. Esame labai panašaus amžiaus, kuris svyruoja tarp 39 - 46 metų. Labai susidraugavome ir daug vienas iš kito pasimokėme. Pradėjome programą Melburne, Sydnėjuje atlikome Dvasines lavybas, 3 savaites vedėme rekolekcijas įvairiuose Australijos rajonuose (man teko buvoti nedideliame Charlton miestelyje šiaurės Viktorijoje ir susipažinti su fermerių kasdienybe).

Jau artėjame prie programos pabaigos. Liepos mėnesį praleisime tarnaudami vargšams ar ligoniams Alice Springs, Melburne, Sydnėjuje. Rugpjūčio 24 skubėsiu namo pradėti naujų mokslo metų, prieš tai kelias dienas tikiuosi dar aplankyti Melburno lietuvius ir susitikti su buvusiais gimanzistais.

Aš vis nepaliauju dėkoti Dievui už šią didelę dovaną, kurią jis man skyrė, leisdamas atvykti į Australiją ir apipildamas mane įvairiausiomis malonėmis. Esu laimingas, kad esu čia, esu laimingas, kad esu jėzuitas.

Kauno jėzuitų gimnazijos rėmimo sąskaitos Nr. "Talkoje" - 7049 - 03.

INFORMACIJA

Metinis ALB Sydnėjaus Apylinkės narių susirinkimas

Rugpjūčio 22 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose, Bankstowne, šaukiamas metinis visuotinis Apylinkės narių susirinkimas. Numatytu laiku nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos bus šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint susirinkusiųjų skaičiaus. Susirinkimui numatyta tokia dienotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas. 2. Mandatų komisijos rinkimai. 3. Prezidiumo sudarymas. 4. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas. 5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) iždininkės, c) kontrolės komisijos. 6. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitų priėmimas. 7. Naujos Valdybos ir Revizijos komisjos rinkimai. 8. Organizacijų bei draugijų veiklos pranešimai. 9. Einamieji reikalai. 10. Susirinkimo uždarymas.

Tautiečiai, prašome kuo gausiau dalyvauti susirinkime ir atlikti savo garbės pareigą.

ALB Sydnėjaus Apylinkės valdyba

"Dainos" choristų dėmesiui!

"Dainos" choro repeticijos prasidės **rugpjūčio 6 d., penktadienį, 7.30 val. vakaro** Lietuvių Namuose, Bankstowne. Laukiami visi choristai.

Choro valdyba

Pranešimas Melburno Pensininkų sąjungos nariams

Sekantis susirinkimas įvyks rugpjūčio 10 dieną, 11 val. Lietuvių Namuose.

A.S.

Aukos "Mūsų Pastogei"

A. Auglys	Qld.	$20	Mrs. M. Krupa	NSW	$25
Mrs. J. Leščius	SA	$5			
A. Reutas	Qld.	$25			

Dėkojame už aukas.

Administracija

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown N. S. W. 1885
Redaktorius Bronius Žalys. ❋ ❋ ❋ Redakcijos ir administracijos telefonas (02) 9790 2319
Faksas (02) 9790 3233
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Prenumerata metams $ 50 Užsienyje paprastu paštu $ 65 N. Zelandijoje oro paštu $ 80
Užsienyje oro paštu $ 110